

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tat-28 ta' April, 2006

Citazzjoni Numru. 177/2004

Tabria Developers Company Limited (C18390)

Vs

Pilastri Limited (C8015)

II-Qorti

Preliminari

Rat **I-att tac-citazzjoni** li permezz tagħha is-socjeta' attrici ppremettiet:

Billi matul is-sena elfejn (sena 2000) is-socjeta' attrici bieghet u konsenjat lis-socjeta' konvenuta zewg (2) Bobcats u Parts relativi versu l-prezz kumplessiv ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

Lm16,397.36 (sittax-il elf tlett mijà sebgha u disghin Lira sitta u tletin centezmu);

Billi s-socjeta' konvenuta għad għandha thallas lis-socjeta' attrici s-somma fuq imsemmija, oltre imghaxijiet relattivi;

Billi s-socjeta' konvenuta baqghet inadempjenti minkejja diversi interpellanzi kompriza l-hrug ta' ittra ufficiali datata disgha u ghoxrin (29) ta' Settembru elfejn u tlieta (2003) u mandat ta' sekwestru;

Billi l-ammont fuq imsemmi huwa cert, likwidu u dovut u s-socjeta' attrici qed titlob f'dan l-att stess tac-citazzjoni li jigi deciz skond it-talba, bid-dispensa tas-smiegh tal-kawza;

Billi sa fejn taf is-socjeta' attrici, is-socjeta' konvenuta ma għandhiex eccezzjonijiet x'tagħti kontra t-talba.

Għalhekk tghid is-socjeta' konvenuta ghaliex din l-Onorabbli Qorti m'għandhiex:

tiddispensa mis-smiegh tal-kawza u tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lis-socjeta' attrici s-somma fuq mitluba,

Bl-imghaxijiet skond il-ligi u bl-ispejjeż komprizi dawk ta' l-ittra ufficiali fuq imsemmija u l-mandat fuq imsemmi.

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta' attrici a fol.3 tal-process.

Rat in-**nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta** a fol.22 tal-process fejn eccepit:

1) Illi fl-ewwel lok, is-socjeta' konvenuta qatt ma għamlet negozju mas-socjeta' attrici, għal liema raguni s-socjeta' attrici għandha tesebixxi kopja ta' *invoice* tas-sena elfejn (2000) li turi meta sar dan l-allegat bejgh, għal liema raguni s-socjeta' ma hiex il-legittimu kontradittur f'din il-kawza.

2) Illi mingħajr pregudizzju għal dak già eccepit is-socjeta' konvenuta akkwistat il-makkinarju ndikat fic-

citazzjoni minghand Pilastri Developers Limited u l-ebda ammont ma huwa dovut lil din is-socjeta' ghall-akkwist ta' l-imsemmi makkinarju u dan kif ser jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

- 3) Illi l-ebda ammont ma huwa dovut lis-socjeta' attrici mis-socjeta' konvenuta u dan kif ser jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza.
- 4) Salv eccezzjonijiet ulterjuri u b'rizerva ghal kull azzjoni spettanti lis-socjeta' konvenuta.

Talba u eccezzjonijiet

Is-socjeta' attrici qed titlob il-prezz ta' Lm16,397.36 ta' zewg Bobcats u parts mibjugha u kkonsenjati lis-socjeta' konvenuta.

Is-socjeta' konvenuta eccepier illi hi ma ghamlet ebda negozju mas-socjeta' attrici u ghalhekk m'hiex il-legittimu kontradittur f'din il-kawza; illi s-socjeta' konvenuta akkwistat il-makkinarju ndikat fic-citazzjoni minghand Pilastri Developers Ltd u li l-ebda ammont ma hu dovut lis-socjeta' attrici. Sussegwentement b'nota ta' eccezzjonijiet ulterjuri s-socjeta' konvenuta eccepier il-preskrizzjoni taht l-artikolu 2148(b) tal-Kap 16 (fol 100).

Provi

Dr. Martin Testaferrata Moroni Viani, direttur tas-socjeta' attrici, xehed li l-kumpanija attrici qabel kien jisimha Pilastri Developers Co. Ltd. (ara fol 26). Hi kienet akkwistat is-shares li kellhom l-ahwa Scicluna fil-kumpanija Pilastri Developers Co Ltd u kienu hallsuhom Lm4,824 ghax shares u Lm75,605.33 ghax-shareholders loans (ara dok a fol 68, 70 u 71). Originarjament Pilastri Developers Co Ltd kienet importat tlett bobcats, bieghet wahda u baqghet bi tnejn. Pilastri Limited, tramite Anton Scicluna, hadu wiehed u bdew juzawh, u dana qabel issena 2001. Anton Scicluna mbagħad kien accetta li

Kopja Informali ta' Sentenza

Pilastri Ltd tixtri dawn iz-zewg bobcats u parts fl-ammont a' Lm14,258.57 u VAT Lm2,138.79. Il-bobcats ma kienux parti mis-share transfer imma kienu diga għand Pilastri Ltd. Dawn il-bobcats gew akkwistati minn Pilastri Developers illum Tabria Co Ltd bejn I-1996 u I-1998. Ix-xhud ma setghax jikkonferma precizament meta sar il-bejgh ta' dawn il-bobcats u parts. A fol 68 jidher l-ammont ta' Lm14,259 li huwa tal-bobcats u l-partijiet kienu jafu li dawn kienu fuq il-kotba ta' Pilastri Developers imma meta l-atturi pprovaw jiehduhom, dawn baqghu għand Scicluna, għalhekk l-atturi kkonsidrawhom bhala bejgh altrimenti kellhom jitneħħew mill-kotba tagħhom.

Anton Scicluna għal konvenuti xehed li kienu shab mal-familja Testaferrata fil-kumpanija Pilastri Developers Co Ltd. Wara ftit zmien l-ahwa Scicluna ddecidew li jbieghu l-ishma tal-kumpanija lil ahwa Testaferrata. Il-familja Testaferrata hadet id-dejn tal-kumpanija kif ukoll il-propjeta' Cathedral Mansion f'Tas Sliema u l-ahwa Scicluna hallsu l-imghaxijiet fuq id-dejn li kien jammonta għal Lm75,000. Meta gie iffirmat il-kuntratt Dr. Martin Testaferrata kien ftiehem verbalment max-xhud illi galadarba sar it-transfer, l-ahwa Scicluna ma kellhomx x'jaqsmu mal-propjeta' u l-ahwa Testaferrata ma kellhom jieħdu xejn aktar minn għandhom. Hu kien qal lil Martin Testaferrata li l-ahwa Scicluna kienu tilfu Lm75,000 minn dan il-bejgh u li issa kien kuntent illi kulhadd kien jaf fejn qiegħed u hadd ma kellu x'jaqsam ma hadd. Hu kien ftiehem ma Martin Testaferrata li dak li hu kien fadallu jagħti lill-Bank kienu ser iħallsuhom Testaferrata u kellu jaġthihom il-magni kollha u l-ohrajn jibqghu għandu. Dak li huma kellhom jagħtu lill-Bank ghadda fuq Testaferrata. Ix-xhud jghid illi kellhom ftehim ta' tpaccija u l-bobcats kellu jzommhom hu. A fol.68 hemm valuation li a bazi tagħha hadmu l-prezz.

Kontestazzjoni konvenuti

Il-konvenuti qed jikkontendu li huma qatt ma ffirmaw skrittura ta' bejgh tal-bobcats u parts mas-socjetajiet attrici. Il-bobcats kienu ghaddew għand is-socjeta' konvenuta ferm qabel is-sena 2000 tant li Dr. Martin

Kopja Informali ta' Sentenza

Testaferrata qal fix-xhieda tieghu illi meta dawn l-ingenji gew Malta ghaddew mill-ewwel għand Pilastri Ltd u bdew juzawhom. Il-konvenuti jirritjenu li l-bejgh li effettivament sar kien dak bl-imnut li skond l-art.2148(b) tal-Kap 12 u huwa preskritt bid-dekors ta' tmintax il-xahar.

Il-konvenuti inoltre qed jirritjenu li meta sar it-trasferiment tas-shares kull parti kienet taf li l-bobcats kienu għand is-socjeta' konvenuta u fil-jum tat-trasferiment il-partijiet iddikjaraw verbalment li ma kellhomx izjed x'jaqsmu ma xulxin u għalhekk isegwi li l-konvenuti m'għandhom jagħtuhom xejn aktar.

Kontestazzjoni atturi

L-atturi jirritjenu li fil-valuation hemm indikat li l-construction equipment jappartjeni lil Pilastri Developers Co Ltd bil-valur ta' Lm14,259 u għalhekk sat-13 ta' Jannar 2001, data meta sar l-akkwist tal-kumpanija attrici, dawn l-ingenji kienu għadhom meqjusa bhala propjeta' tas-socjeta' attrici. Fid-dokument tal-Valuation dehru biss l-ahwa Scicluna u l-kumpannija tal-familja Testaferrata u ma tidħirx is-socjeta' attrici Tabria Developers, jaġi Pilastri Developers, bhala parti għal istess ftehim, għalhekk kieku l-bobcats kienu nbieghu bis-sahha ta' dak il-ftehim, kienet tidher is-socjeta' attrici bhala parti fuq l-istess ftehim. Inoltre fl-irċevuta rilaxxata mill-ahwa Scicluna imkien ma jissemmew l-oġgetti mertu tal-kawza u din ir-riċevuta tirrigwarda shareholders' loans.

KONSIDERAZZJONIJIET

L-ewwel zewg eccezzjonijiet

Dwar l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti li huma m'ghamlux negozju mas-socjeta' attrici u għalhekk m'humiex il-legittimi kontraditturi jirrizulta mill-provi li s-socjeta' konvenuta kienet akkwistat il-makkinarju indikat fic-citazzjoni mingħand Pilastri Developers Company Limited li llum jisimha Tabria Developers Company Limited.

Ghalhekk l-ewwel eccezzjoni qed tigi michuda, kif ukoll qed tigi michuda t-tieni eccezzjoni in kwantu qed tirreferi ghall fatt li ma sar ebda negozju mas-socjeta' attrici.

Tielet eccezzjoni

Kwantu ghal eccezzjoni tal-konvenuti li ebda ammont ma hu dovut mis-socjeta' konvenuta, il-Qorti trid tiddeciedi jekk is-socjeta' konvenuta akkwistatx dawn l-oggetti b'titolu ta' bejgh kif qed tallega s-socjeta' attrici jew b'titolu ta' transazzjoni kif qed tallega s-socjeta' konvenuta.

Fit-30 ta' Settembru 2000 Anton Scicluna ffirma l-Valuation Sheet tal-kumpanija Pilastri Developers Co Ltd (ara fol 68) fejn jidher illi construction assets (cjoe bobcats u parts) kienu jammontaw ghal Lm14,259; jigifieri sa dak l-istadju Anton Scicluna kien qed jaqbel illi dawn l-ingenji kienu propjeta' ta 'Pilastri Developers Co Ltd. F'din l-istess valuation sheet jidher ukoll il-prezz tal-25,000 shares li kellhom jinbieghu lil ahwa Testaferrata, jigifieri dan il-prezz jidher illi kien ilu miftiehem mill-inqas minn Settembru tas-sena ta' qabel ma sar il-kuntratt.

Mhux kontestat li l-bobcats kienu qed jigu uzati mill-konvenuti u dana kien accettat u maghruf mis-socjeta' attrici u dana sakemm sar it-trasferiment tax-shares. Imbagħad meta sar it-trasferiment is-socjeta' attrici talbet lura dawn il-bobcats jew il-hlas tagħhom billi bdiet tinsisti illi l-bobcats qatt ma kien jiffurmaw parti mill-ftehim ta' trasferiment. Min naħa l-ohra s-socjeta' konvenuta bdiet tallega illi l-bobcats kienu parti minn transazzjoni u tpaccija tat-trasferiment li sar tax-shares.

Dr. Martin Testaferrata xehed li Anton Scicluna, waqt li kien qed jiffirma l-iskrittura, accetta illi jixtri dawn il-bobcats mentri Anton Scicluna jichad dan u jghid li meta sar it-trasferiment ta' l-ishma l-ahwa Testaferrata ftehmu verbalment illi ma kellhom jieħdu xejn izjed mingħand l-ahwa Scicluna.

Mill-provi prodotti ma jidhirx illi f'xi mument partikolari fin-neqozjati kien hemm xi ftehim minn naħha tas-socjeta'

konvenuta li hi tixri dawn il-bobcats. Is-socjeta' attrici allegat illi hija kienet kwazi giet sfurzata biex dawn il-bobcats tnizzilhom bhala bejgh ghaliex ma kienx hemm triq ohra kif in-nuqqas ta' dawn il-bobcats jigi mnizzel fil-kotba tal-kumpannija. Ghalhekk, is-socjeta' attrici arbitrarjament iddecidiet illi dawn I-ingenji kellhom bil-fors ikunu suggett ta' bejgh pero' ma jirrizultax mill-atti li qatt inghata kunsens ta' bejgh mis-socjeta' konvenuta.

Fil-kaz in ezami ma jistax jinghad li sar xi bejgh, ghaliex skond Art. 1347 tal-Kodici Civili:

*"Il-bejgh hu perfett bejn il-partijiet, u, kwantu ghall-bejjiegh, il-proprjetà tal-haga tghaddi għand ix-xerrej, **malli jsir il-ftehim fuq il-haga u fuq il-prezz**, ghalkemm il-haga tkun għad ma gietx ikkunsinnata u lanqas ma jkun għad thallas il-prezz; u minn dak il-hin il-haga nfisha tibqa' għar-riskju u ghall-uzu tax-xerrej".*

Mill-provi prodotti ma jirrizultax illi sar dan il-ftehim u dan jidher ukoll mix-xhieda ta' Dr. Martin Testaferrata fejn qal (a fol. 104): "we have treated it as a sale minn naħha tagħna". Dan juri bic-car illi s-socjeta' attrici iddecidiet unilateralment illi dan kien bejgh ghax skond Dr. Martin Testaferrata s-socjeta' attrici ma kellhiex triq ohra hliet li tqis illi l-bobcats bhala mibjugha lis-socjeta' konvenuta galadarba dawn ma kienux fil-pussess tagħha.

Għalhekk il-Qorti tikkonkludi li effettivamet ma kienx hemm bejgh ta' dawn il-bobcats u parts lill konvenuti.

Il-konvenuti min naħha l-ohra qed jikkontendu li dawn il-bobcats u parts qegħdin għandhom b'titlu ta' transazzjoni meta gie konkluz il-ftehim mas-socjeta' attrici.

Mhux kontestat li l-kuntratt ta' trasferiment ta' l-ishma sar f'Jannar ta' l-2001. Meta sar dan it-trasferiment, il-kumpanija Pilastri Developers Co Ltd iddevolviet għand l-ahwa Testafererata, imbagħad dawn ma riedux aktar illi projeta' tal-kumpanija tagħhom tibqa' għand haddiehor, f'dan il-kaz, għand il-konvenuti, u għalhekk talbu lura l-oggetti in kwistjoni. L-ahwa Scicluna m'accettawx it-talba

ta' l-atturi ghax ghalihom meta sar it-trasferiment tax-shares tal-kumpanija Pilastri Developers Co Ltd din kienet tinkludi wkoll it-trasferiment tal-bobcats.

Il-Qorti ezaminat id-dokumenti relattivi izda rrizultalha li la fix-share transfer agreement u lanqas f'xi dokument iehor ipprezentat fl-atti tal-process ma jidher illi kien hemm xi trasferiment ta' dawn il-bobcats minghand is-socjeta' attrici ghal għand is-socjeta' konvenuta. Kull ma qal Anton Scicluna kien li kien hemm ftehim verbali li l-bobcats kellhom jibqghu għandhom bhala tpaccija. Mid-dokumenti relattivi tat-trasferiment tax-shares ma ssemmiex li kellha ssir xi tpaccija għal xi somma ta' flus jew haga ohra u lanqas jidher illi l-ahwa Scicluna hadu inqas minn dak li kellhom jieħdu fi flus biex ipacu bi hwejjeg ohra. Dan apparti c-caħda ta' l-attur li kien hemm tali ftehim verbali. Għalhekk il-Qorti hi tal-fehma li ma giex pruvat mill-konvenuti li kien hemm xi ftehim specifiku dwar il-bobcats u parts fis-sens li dawn kellhom jibqghu għand il-konvenuti.

Preskrizzjoni

Inkwantu illi dina l-Qorti ddecidiet aktar 'I fuq li ma kienx hemm bejgh tal-bobcats u parts lill konvenuti, l-eccezzjoni tal-konvenuti dwar il-preskrizzjoni taht l-artikolu 2148(b) ma tistax ikollha ezitu favorevoli billi ma kienx hemm bejgh ta' dawn l-oggetti. Jigi rilevat li l-kontestazzjoni tal-konvenuti qatt ma kienet li kien sar bejgh tal-bobcats u parts imma li dawn ghaddew għandhom bi trasnsazzjoni. Mhux kompitu tal-Qorti f'dan l-istadju li tiddeciedi fuq x'tip ta' preskrizzjoni ohra hija applikabbili ghall kaz in ezami. Lanqas m'ghandha għalfejn il-Qorti tidhol fil-kwistjonijiet sollevati mill-atturi dwar jekk gietx segwita l-procedura meta nghatat l-eccezzjoni.

Illi għalhekk l-eccezzjoni dwar preskrizzjoni eccepita mill-konvenuti mhiex applikabbli għal dana l-kaz u qed tigi michuda.

Talba attrici

Kopja Informali ta' Sentenza

Fl-att promotorju l-atturi qed jippremettu li huma għandhom jieħdu l-ammont mitlub ta' Lm16,397.36 għal bobcats u parts mibjugha u kkonsenjati lill konvenuti. Irrizulta mill-provi li effettivament ma kienx hemm bejgh ta' dawn il-bobcats u parts, imma dawn kien current assets tal-kumpanija attrici, li kien fil-pussess tal-konvenuti li ppretendew li dawn kienu ghaddew għandhom bi transazzjoni, haga li ma rrizultatx mill-provi. Illi dawn oggetti kienu u huma propjeta' tas-socjeta' attrici li kellhom jigu ritornati lill atturi izda li baqghu għand il-konvenuti li baqghu juzawhom tul dan iz-zmien.

Għalhekk proprjament it-talba attrici kif proposta għal valur ta' dawn l-oggetti m'għandhiex tigi milqugħha fuq il-premessa minnhom magħmula fl-att promotorju izda f'kaz li mill-fatti tal-kawza tirrizulta kawzali diversa minn dik dedotta fic-citazzjoni, il-Qorti tista' minflok tiddeciedi billi tħad it-talba ta' l-atturi, tipprovvdi fuq il-mertu in bazi ghall-kriterju ta' l-ekwipollenza. Hekk gie deciz fil-kawza Emanuele Camilleri vs Giovanni Abdilla (Vol XXIX p2 p 698) fejn irrizulta li n-negozju guridiku bejn il-partijiet kien tali li jikkostitwixxi permuta u mhux vendita (ara wkoll sentenza Calleja vs Dr. J. Herrera et PA 5/10/1992).

Fil-kaz in ezami l-ammont ta' Lm16,397.36 hu dovut lill atturi mhux ghax l-oggetti gew mibjugha lill konvenuti imma billi dawn kien l-current assets tal-kumpanija attrici li kien qed jigu detenuti mill-konvenuti mingħajr dritt.

DECIZJONI

Għal dawn il-motivi

Il-Qorti prevja li tħad l-eccezzjonijiet tal-konvenuti

Tiddeciedi billi tilqa' t-talba attrici u

tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' sittax il-elf tlett mijha sebgha u disghin lira Maltin u sitta u tletin centezmu (Lm16,397.36).

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti

Bl-imghax mid-data tan-notifika tac-citazzjoni.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----